

Leonard Górka

"Dokumente wachsender
Übereinstimmung. Sämtliche
Berichte und Konsenstexte
interkonfessioneller Gespräche auf
Weltebene 1931-1982", wyd. H.
Meyer, H. J. Urban i L. Vischer,
Frankfurt a. M.-Paderborn 1983 :
[recenzja]

Collectanea Theologica 54/3, 180-181

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Nowe wydanie *Echter-Bibel* przedstawia się bardzo obiecująco i będzie przyjęte zapewne z uznaniem i życzliwością wiernych jako łatwe a skuteczne narzędzie poznania treści Biblii z zapewnieniem osiągnięć naukowej krytyki.

o. Józef Wiesław Rosłon OFMConv., Warszawa

Dokumente wachsender Übereinstimmung. Sämtliche Berichte und Konsens-texte interkonfessioneller Gespräche auf Weltebene 1931—1982, wyd. H. Meyer, H. J. Urban i L. Vischer, Frankfurt a. M. — Paderborn 1983, Lembeck — Bonifatius-Druckerei, s. 709.

Ubiegłe siedemdziesięciolecie stanowi okres, w którym Kościoły i Wspólnoty chrześcijańskie wypracowały nowe i częściowo przełomowe uzgodnienia teologiczne. Proces ten nie jest jeszcze zamknięty. Nadszedł jednak czas, aby, rozproszone po czasopismach i kościelnych pismach informacyjnych, teksty uzgodnień zebrać w całość. Dostępność bowiem tych treści warunkuje w sposób zasadniczy przenikanie ich idei do świadomości chrześcijan, a tym samym ułatwia proces ich recepcji.

Prezentowany tom jest kolejną próbą rejestracji międzykonfesyjnych dialogów doktrynalnych, a zarazem pierwszym tego typu na obszarze języka niemieckiego. Powstał przy współpracy czterech ośrodków ekumenicznych: Komisji Wiara i Ustrój SRK w Genewie, Instytutu Badań Ekumenicznych w Strasburgu, Instytutu J. A. Möhlera w Paderbornu oraz Centro pro Unione w Rzymie. Od razu należy zaznaczyć, iż nie jest to pełny katalog prowadzonych oficjalnych prowadzonych na forum światowym. Jak zaznaczają, w tym właśnie zakresie tom ten ma prawo rościć sobie pretensje do substancjalnej kompletności.

Celem łatwiejszej orientacji dokumenty podzielono na trzy grupy. W grupie A umieszczono uzgodnienia powstałe w rezultacie dialogu między indywidualnymi Kościołami a Chrześcijańskimi Wspólnotami światowymi, przynależącymi do SRK. Część B zawiera teksty uzgodnień (raportów, deklaracji) ustalonych na forum światowym między Kościołem rzymskokatolickim a innymi Kościołami czy Wspólnotami Chrześcijańskimi. Wreszcie w części C podano ważne teksty o specyficznym charakterze, tj. tekst dokumentu z Limy (1982) nt. chrztu, Eucharystii i posług kościelnych, uchwalonych przez Komisję SRK do spraw Wiary i Ustroju, a ponadto włączono raporty i dokumenty studyjne Wspólnej grupy roboczej SRK i Kościoła rzymskokatolickiego. W sumie otrzymaliśmy 54 dokumenty. Ta liczba mówi sama za siebie. Należy zauważyć, iż tylko jeden tekst pochodzi z okresu przedsoborowego (Deklaracja anglikańsko-starokatolicka, Bonn 1931). Całość dokumentów wieńczy szczegółowy indeks rzeczowy. W tomie nie uwzględniono przewodnika bibliograficznego do poszczególnych dokumentów. Po tę informację wydawcy odsyłają zainteresowanych do dzieła J. F. Puglizi, *A Workbook of Bibliographies for the Study of Interchurch Dialogues*, Centro pro Unione, Rome 1978 oraz do *A Continuing Bibliography for the Study of Interchurch Dialogues*, w: *Bi-annual Bulletin*, Rome Centro pro Unione, Spring 1979 and 1980 and Fall 1981. Zestawienia bibliograficzne, dotyczące przekładów oraz interpretacji tekstów, w tym również polskich, znaleźć można po części w książce wydanej przez S. C. Napiórkowskiego, *Na drogach do jedności*, Lublin 1983, KUL.

W różnorodności przedstawionych dialogów można wyróżnić pewne elementy wspólne. Jednym z nich jest ich dwustronność, która zakłada u partnerów dialogu świadomość własnej tożsamości, a jednocześnie pozwala lepiej docenić cechy wspólne, jakie ostały się mimo podziału. Ekumeniści wyrażają jednak obawę, iż dialogi dwustronne mogą doprowadzić do umoc-

nienia konfesjonalizmu i izolacji wobec innych partnerów. Stąd też postuluje się, by w uzgodnieniach dwustronnych uwzględnić konieczność treści dialogów wielostronnych. Po wtóre, dialogi w swej istocie mają charakter doktrynalny, podkreślają więc stale wielkie znaczenie różnic w wierze, których nie można ignorować. Nie oznacza to, że niwelują wszelkie odrębności, owszem usiłują je przewyciężyć na tyle, by mogła zaistnieć żywotna wspólnota kościelna. W uzgodnieniach wyczuwa się ukryte zapytania o konsekwencje osiągniętego porozumienia np. dla wspólnoty eucharystycznej, uznania posług kościelnych czy problemu małżeństw mieszanych. I po trzecie, są to oficjalne dialogi kościelne, w tym sensie, że wynikły one z zaleceń kierownictw kościelnych, ich uczestnicy zostali oficjalnie zatwierdzeni, a ich wyniki przedstawiono kompetentnym władzom własnych Kościołów czy Wspólnot.

Pozostaje jeszcze problem właściwej „komunikacji” wyników tych dialogów, czyli ich recepcji. To proces przed nami. Uzależniony jest m.in. od usuwania deficytu zobowiązawalności uzgodnień, ustalenia modeli jedności, ożywienia ekumenizmu na płaszczyźnie lokalnej oraz od ustalenia i pokonania czynników niedoktrynalnych natury historycznej, kulturowej, społecznej, psychologicznej i gospodarczej. Nie ulega wątpliwości, że problem recepcji musi stanowić punkt ciężkości przyszłej pracy ekumenicznej.

Zasygnalizowane dzieło niech posłuży jednocześnie jako okazja dla publicznego zgłoszenia postulatu pod adresem polskich ośrodków ekumenicznych. Czy nie byłoby możliwe dokonanie przekładu wzmiankowanych tekstów na język rodzimy? Nie trzeba przekonywać jakie znaczenie miałyby ich publikacja dla rozmiaru polskiej recepcji ekumenicznej.

ks. Leonard Górka SVD, Lublin

Konrad BAUMGARTNER, *Das Seelsorgegespräch in der Gemeinde*, Würzburg 1982, Seelsorge Verlag Echter, s. 148.

Jest to publikacja poświęcona zastosowaniom rozmowy w podstawowych dziedzinach posługi duszpasterskiej. Książka jest rezultatem zbiorowego wysiłku siedmiu autorów, pokłosiem konferencji duszpasterskiej, która odbyła się jesienią 1979 roku w zachodnioniemieckiej diecezji Eichstätt.

Na treść tej pozycji składają się trzy wyraźne warstwy: 1) informacje o teologii i metodyce rozmowy duszpasterskiej, 2) rezultaty wymiany doświadczeń (wzajemnego i wspólnego uczenia się uczestników konferencji), 3) opisy ćwiczeń praktycznych w posługiwaniu się rozmową.

Część pierwsza zawiera stenogramy rozmów, przeprowadzonych przez redaktora książki — Konrada Baumgartnera — z trzema przedstawicielami laikaty (gospodynią domową, rencistą i nauczycielką) na temat doświadczeń wyniesionych z kontaktów duszpasterskich w różnych sytuacjach, a także — syntezę opinii uczestników grup roboczych konferencji, dla których zostały zarejestrowane na taśmie magnetowidu pewne rozmowy jako punkt wyjścia do wymiany doświadczeń.

W części drugiej Pius Schmidt przedstawia za C. Rogersem i R. Tauschem założenia i podstawowe elementy psychologii rozmowy (wspomagającej, terapeutycznej) w odniesieniu do sytuacji duszpasterskich.

Teologiczne aspekty rozmowy duszpasterskiej omawia Konrad Baumgartner w części trzeciej.

Część czwarta jest poświęcona rozmowom duszpasterskim w czasie wizyt domowych. Joseph Pfeiffer ukazuje syntezę opinii i poglądów kilkuset księży na ten temat, natomiast Martin Benker — rezultaty badania w tej sprawie opinii katolików niemieckich i odnoszące się do tej dziedziny posługiwania wskazówki pastoralne.